

Zenbaki honetan

Lehen ere gertatu izan zaigu inoiz artikulua soltez osatzen dugun zenbakiren batekin: bata bestearen ondoan bilduta, ohartu gara badagoela denak elkarrizketan jarzen dituen hari gidatzaile moduko bat. Oraingoan ere, bat etortze hori ez da kasualitate hutsaren ondorio izan. Sarritan azpimarratu dugu jakintza, pentsamendua eta eztabaida mugimenduan eta elkarrizketan daudela gurean; horrelaxe ari dira zenbaki honetako artikulua ere, elkarrekin eta elkarri hizketan. Izan ere: Euskal Herriaz aritzean, proiektuak proiektu eta ametsak amets, bada eguneroko lana eta eginahala eskatzen digun eginkizun besterenezina: herria bera lotzea, jostea, kohesionatzea, Irantzu Pastorren azaleko irudiak iradokitzen digunaren ildotik; hots, gutxieneko batasun zantzuak eraikitzea, bai ekonomiaren, bai politikaren, bai kulturaren eta, nola ez, baita hizkuntzaren alorrean ere.

Elena Casiriainen artikulua Euskal Herriko elikadura antolaketari mugaldea sortzen dizkion zailtasun eta erronkez dihardu. Izan ere, oztopoetatik harago, joskintzarako aukerak ere eskaintzen ditu: «Mugaldea espazio interesgarria izan daiteke agroekologiaren garapena eta elikadura burujabea pentsatzeko. Euskal Herriaren eskala bideragarria da, ekoizpen eta beharren artean oreka interesgarria eskaintzen duelako, batez ere, baita ekoizpen aniztasun mailan ere».

Elena Casiriain 2025eko IkerGazte kongresuan saritua izan zen Giza Zientzia eta Arteak arloan, eta sari horren baitan idatzi du artikulu hau.

Joan Mari Torrealдай bekaren bigarren edizioaren emaitzetako bat da hurrengo artikulua. Bertan, Euskal Herria Zuzenean jaialdiak hiru hamarkadako ibilbidean izandako ibilbidea aztertu du Aitor Servierek, auzolanetik abiatuta Ipar Euskal Herriitik herrigintzan ari den komunitate bat sortzeko duen potentzial eraldatzailea azpimarratuz: «Agian, hori da Ipar Euskal herrigintza modernoaren sorburua. Hutsune partekatu bat. EHZ ez zen aurretik zegoen komunitate bati aterpea emateko sortu. EHZk berak sortu zuen komunitatea». Joskintza soziokulturalaren eredu ezin nabarmenagoa dugu begien aurrean.

Hirugarren artikuluan, feminismo materialistatik abiatuta erantzuten die Maddi Alberdik nazio eta nazionalismoaren teoriak nazio eraikuntzari buruz egiten dituen galdera nagusiei: nazioa nola egiten da? Nork egiten du, eta zergatik? Ondorio argi batekin: nazionalismoa ezin da despatriarkalizatu hura eraikitzen duten produkzio harreman patriarkalak eraldatu gabe.

Euskal Herriko geografia sozial eta ekonomikoaren aldetek euskaltzaleen saretzean duten eraginak kezkatzen du Imanol Esnaola lauugarren artikuluan: «Euskal Herria polinuklear eta saretua nahiago genuke euskaltzaleok, baina bilakaerak beste norabide batean garamatza. Gai izango ote gara, noiztera mugatu beharrean, gure neurrira ekartzeko euskal geografiaren bilakaera?». Euskaltzaleok beharrezkoa dugu, bide eraginkorrak urratzen asmatuko badugu, aurrean ditugun plaza berrietan sortzen diren aukerak eta oztopoak identifikatzea.

Bosgarren eta azken artikuluan, Joxe Azurmendiren *Gure klasizismo txikia* liburua du abiapuntu Jon Mentxakatorrek betiere belaunaldien arteko elkarrizketan oinarrituko den tradizio humanista landuaren eta herrikoiaz gogoeta egiteko: «Belaunaldi berriek beren bidea aurkitu behar dute. Nola ez. Beharbada ezin dute aurrekoena oso-osoan hartu. Baina belaunaldiartekotasunik gabe, elkarrizketa sakon eta sin-tesirik gabe, kulturarik ez. Herririk ez».

Zenbakiari hasiera emanez, Oihane Zuberoa Garmendia idazle eta irakaslea elkarrizketatu du Itziar Ugartek *Jakin filosofatzen* sailean, eta, amaieran, *Egunen gorpolean* sailean, Jokin Bergara eta Yasmine Khris aurtengo bi lankideen idatziak datoz.